

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa Ari Mahlamäki Oy:n broilerikasvattamon laajennushankkeeseen, Huittinen

Hanke

Ari Mahlamäki Oy, broilerituotannon laajennus, Huittinen

Hankkeesta vastaava

Ari Mahlamäki Oy
Ratatie 318
32700 Huittinen

Asian vireilletulo

Ari Mahlamäki Oy (myös ”hankkeesta vastaava”) on 12.3.2024 pyytänyt Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (”ELY-keskus”) päätöstä, edellyttääkö Huittisten kaupunkiin suunniteltu broilerikasvattamon laajennushanke ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (”YVA-menettely”).

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ratkaisu

Ari Mahlamäki Oy:n tarveharkintapyynnön mukaiseen Huittisten kaupunkiin suunniteltuun broilerikasvattamon laajennushankkeeseen (liite 1) sovelletaan ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot

Tarveharkinnassa on ollut käytettävissä ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017, ”YVA-laki”) 12 §:n ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017, ”YVA-asetus”) 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta.

ELY-keskukselle on 12.3.2024 toimitettu tarveharkintapyyntö liitteineen. Päätöksenteossa on myös ollut käytettävissä broilerikasvattamon nykyinen Etelä-Suomen aluehallintoviraston 6.9.2022 myöntämä ympäristöluva nro 256/2022 (ESAVI/16292/2022).

Hankkeen kuvaus

Ari Mahlamäki Oy suunnittelee broileritoiminnan laajentamista 75 000 broileripaikalla. Nykyinen ympäristöluva sallii enintään 285 000 broileripaikkaa, ja laajennuksen jälkeen kasvattamotoiminta olisi 360 000 broileripaikan laajuinen. Laajennus on tarkoitus toteuttaa rakentamalla uusi 75 000 broileripaikan kasvattamorakennus nykyisten kuuden kasvattamorakennusten kaakkoispuolelle.

Kasvattamotoiminnan nykyisen ympäristöluvan mukaan broilereita tuotetaan turvepohjaisella kasvatusalustalla. Kasvattamorakennukset tyhjennetään portaittain ja kasvatusalustat uusitaan jokaisen kasvatuserän jälkeen. Kasvatuseriä on vuodessa yleensä noin kahdeksan. Uudempien rakennuksien lattiamateriaalina on betoni ja vanhemmissa asfaltti.

7.6.2024

VARELY/1581/2024

Lanta hyödynnetään lannoitteena pellolla. Levitettävästä lannasta noin 70 % levitetään keväällä ennen kylvöä ja noin 30 % syksyllä. Lanta viedään kasvattamorakennuksien tyhjennyksen jälkeen suoraan jatkojalostukseen Biolan Oy:lle tai lantalaan, ellei sitä ole mahdollista levittää suoraan pellolle. Hankkeesta vastaavalla on Biolan Oy:n kanssa toistaiseksi voimassa oleva lannan vastaanottosopimus 1 500 m³:n vuosittaisesta lantamäärästä. Kasvattamolla on kaksi 700 m²:n lantala, josta toinen on asfalttipohjainen, toinen betonipohjainen. Lannan varastointilavuutta on yhteensä noin 6 000 m³. Lantalat tyhjenetään kaksi kertaa vuodessa.

Kasvattamorakennusten pesu tehdään kuumavesipesurilla, ja desinfiointi tehdään korkeapainesumutustekniikkaa hyödyntäen. Pesuvedet johdetaan painevesiviemäriverkon kautta 700 m³:n suuruiseen keskitettyyn altaaseen, joka tyhjenetään vähintään kaksi kertaa vuodessa. Myös pesuvedet käytetään lannoitteena pelloilla. Saniteettivesille on oma keskitetty 5 m³:n kokoinen umpisäiliö, jonka sisältö kuljetetaan kaupungin jätevedenpuhdistamolle.

Tilalla on biopolttoaineella toimiva 3 MW:n energiantuotantoyksikkö. Tuotantorakennukset lämmitetään 100 % biopolttoaineilla. Pääasiallisena polttoaineena lämpölaitoksessa toimii rehutehtaan sivujakeena tuleva kaurankuori. Polttolaitoksesta muodostuu noin 80 tonnia tuhkaa vuodessa, joka hyödynnetään lannoitteena pellolla.

Tilan liikenne tapahtuu Ratatietä pitkin. Liikenne muodostuu mm. rehun, kuivikkeiden, polttoaineiden, lannan, pesuvesien sekä eläinten kuljetuksista.

Sijaintipaikan ympäristö

Suunniteltu laajennus sijoittuu Huittisten kaupunkiin Sammun kylään kiinteistölle 102-434-1-217. Hanke sijaitsee kaavoittamattomalla alueella, jolle Satakunnan maakuntakaavayhdistelmässä ei ole aluevarausta.

Hanke sijoittuu metsä- ja peltomaastoon, ja kasvattamon ympäristö on maatalousvaltaista haja-asutusaluetta. Lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat noin 70 metrin sekä 250 metrin etäisyydellä toteutettavasta rakennuksesta ja ovat hankkeesta vastaavan omistuksessa. Lähimmät naapuriasuinrakennukset sijaitsevat noin 450 metrin ja 500 metrin etäisyydellä. Tulevan laajennuksen ja naapureiden välissä on metsäaluetta.

Hankevastaavalta saadun tiedon mukaan kolmen kilometrin säteellä hankealueesta sijaitsee neljä muuta eläintilaa: sikatila noin 2,6 km:n, sika- ja broilerituotantotila noin 2,2 km:n, broileritila noin 2 km:n sekä broilereita ja hevosia pitävä tila noin 1,7 km päässä kasvattamosta. Lisäksi 3 km:n säteellä on kaksi hevostilaa, noin 1,1 km:n ja 0,6 km:n etäisyydellä.

Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelun kannalta arvokkaita kohteita. Hanke ei myöskään sijoitu maisemallisesti merkittävälle alueelle.

7.6.2024

VARELY/1581/2024

Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen läheisyydessä. Lähimmälle pohjavesialueelle on matkaa noin 3,5 kilometriä. Tilalla on kuitenkin nykyisen ympäristöluvan mukaan käytössään osin pohjavesialueella sijaitsevaa peltoaluetta.

Broilerikasvattamo sijaitsee Kokemäenjoen yläosan vesistöalueella (35.122). Lannan levitykseen käytettäviä peltoja on Kokemäenjoen yläosan ja Köyliönjoen valuma-alueilla. Jokialueiden ekologinen tila on tyydyttävä ja vesiensuojelun tavoitteena on hyvä tila.

Arvio hankkeen ympäristövaikutuksista

Suunniteltu hanke tarkoittaisi kasvattamotoiminnan noin 26 %:n laajentamista nykyiseen ympäristöluvan mukaiseen eläinmäärään nähden. Laajennuksen toteuttaminen edellyttää uuden 75 000 broileripaikan kasvattamorakennuksen rakentamista.

Laajennettu toiminta tarkoittaisi jätteiden (kuolleet linnut), vedenkulutuksen sekä rehun ja kuiviketurpeen tarpeen lisääntymistä.

Tarveharkintapyynnössä ei ole esitetty arviota laajennuksen vaikutuksista polttolaitoksessa syntyvän tuhkan määrään.

Suunnitellun laajennuksen jälkeen broilerituotannossa syntyvän lannan määrä vuodessa olisi noin 5 370 m³. Pesuvesiä syntyisi vuodessa noin 1 010 m³.

Liikenteestä aiheutuvat ympäristövaikutukset alueella lisääntyisivät. Laajennuksen jälkeen toimintaan liittyisi arviolta noin 770 kuljetuskäyntiä vuodessa.

Nykyisessä ympäristöluvassa on otettu huomioon BAT-päätelmät. Tarveharkintapyynnössä ei ole esitetty muita erityisiä lieventämistoimia ympäristövaikutuksen ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi.

	Määrä/vuosi	
	Nykytoiminta	Laajennuksen jälkeen
Eläimet	285 000 kpl	360 000 kpl
Lanta	4 250 m ³	5 370 m ³
Pesuedet	800 m ³	1 010 m ³
Kuiviketurve	720 tn	910 tn
Kuljetuskäynnit	610 kpl	770 kpl
Raatomäärä	27 tn	34 tn
Rehu (sis. vehnä)	7 890 tn	9 965 tn
Vedenkulutus	10 800 m ³	13 640 m ³

Taulukko 1. Hankkeesta vastaavan esitys laajennushankkeen muutoksista verrattuna nykyiseen luvanvaraiseen toimintaan.

7.6.2024

VARELY/1581/2024

Asian käsittely

Päätös on tehty hankkeesta vastaavalta saatujen tietojen, viranomaisen käytössä olevien tietojen, annettujen lausuntojen sekä ELY-keskuksen käytössä olevan asiantuntijatiedon perusteella.

Aikaisemmat YVA-päätökset

Harkinnassa on otettu huomioon ELY-keskuksen aiemmat päätökset YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta broilerikasvattamon toimintaan.

ELY-keskus on 20.10.2016 tehnyt päätöksen (VARELY/1600/2016), jonka mukaan broilerituotannon laajentaminen 150 000 broileripaikasta 210 000 broileripaikkaan ei ole edellyttänyt YVA-menettelyä.

Lisäksi ELY-keskus on 17.9.2020 tehnyt päätöksen (VARELY/2878/2020), jonka mukaan toiminnan laajentaminen 210 000 broileripaikasta 285 000 broileripaikkaan ei ole edellyttänyt YVA-menettelyä.

Viranomaisten antamat lausunnot

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyysi asiassa lausuntoa Huittisten kaupungilta, Etelä-Satakunnan ympäristölautakunnalta, Satakuntaliitolta ja Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Annetuista lausunnoista on esitetty tiivistelmät alla. Hankkeesta vastaava ei ole antanut lausuntoihin vastinetta.

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunnan käsityksen mukaan hankkeen yhteydessä ei ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä. Aikaisempien päätösten mukaiset perustelut olla vaatimatta YVA-menettelyn soveltamista sopivat edelleen nyt käsittelyssä olevaan laajennukseen. Toimintaa on aina lisätty 75 000 linnulla, joka on 88 % YVA-lain hankeluettelon mukaisesta määrästä. Vaikka kokonaiseläinmäärä on laajennuksen jälkeen noin nelinkertainen hankeluettelon mukaiseen eläinmäärään verrattuna, aikaisemmat perustelut laajennuksen aiheuttamista vaikutuksista ovat ennallaan. Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne sekä YVA-menettelyllä saavutettavat hyödyt ja mahdollisuudet toiminnan päästöjen rajoittamiselle ovat samat kuin aikaisemmin, jolloin on päätetty olla vaatimatta YVA-menettelyä.

Satakuntaliitto

Satakuntaliitto toteaa lausunnossaan, että Satakunnan maakuntakaavoissa ei ole osoitettu aluevarauksia vireillä olevalle hankealueelle. Arvioitaessa tarvetta soveltaa hankkeessa YVA-menettelyä tulee ottaa huomioon Satakunnan maakuntakaavan yleinen, koko kaava-alueetta koskeva vesien tilaan liittyvä suunnittelumääräys.

7.6.2024

VARELY/1581/2024

ELY-keskuksen ratkaisun perustelut

YVA-menettelyn soveltamisesta

YVA-lain 3 §:n 1 mom. mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan YVA-lain liitteessä 1 ("hankeluettelo").

Hankeluettelon 1 kohdan a alakohdan mukaan YVA-menettelyä sovelletaan kanaloihin, joissa kasvatetaan yli 85 000 kananpoikaa tai 60 000 kanaa. Lisäksi hankeluettelon 12 kohdan mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankeluettelon 1–11 kohdassa tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaaviin hankkeiden muutoksiin.

Säännöksen 2 mom. mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 mom. tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 mom. tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on säännöksen 3 mom. mukaan lisäksi otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

YVA-tarveharkinnassa tarkasteltavat keskeiset ominaisuudet ja vaikutukset

Hankkeen keskeisimmät ympäristövaikutukset muodostuvat hankkeen koosta, liikenteestä, haju- ja ilmapäästöistä sekä lannanlevityksen ravinnepäästöistä. Laajennus sijoittuu olemassa olevan toiminnan yhteyteen, jolloin hankkeen vaikutukset muodostuvat erityisesti yhteisvaikutuksista. Olemassa olevan toiminnan volyyymi on suuri, ja laajennuksen ympäristövaikutukset ovat luonteeltaan samankaltaisia olemassa olevan toiminnan vaikutusten kanssa.

Päätöksenteossa on erityisesti otettu huomioon, että nyt kyseessä olevaan broilerikasvattamon toimintaan ei ole aikaisemmin kertaakaan sovellettu YVA-menettelyä. Nyt suunniteltu laajennus on kolmas reilun seitsemän vuoden aikana, ja viimeisimmästä laajennuksesta on alle kaksi vuotta. Laajennukset ovat kukin olleet kooltaan noin 70–88 % hankeluettelossa määritellystä hankekoosta.

Laajennushankkeiden välillä kulunut aika on verrattain lyhyt. Kasvattamotoiminnan toteuttaminen jaksoittain sekä sitä koskevat erilliset ja eriaikaiset YVA-tarveharkinnat ovat vaikeuttaneet kokonaiskuvan saamista hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista sekä niiden hallintamahdollisuuksista. Kun toimintaa laajennetaan vaiheittain, hanke voi kokonaisuutena arvioituna aiheuttaa merkittäviä haitallisia

7.6.2024

VARELY/1581/2024

ympäristövaikutuksia. Tämän vuoksi laajennushankkeita ei tule pilkkoa osiin YVA-menettelyn välttämiseksi.¹

Myös laajennushankkeiden osalta tulee aina jossain laajentamisen vaiheessa vastaan tilanne, jossa on edellytettävä YVA-menettelyä. Jos hanke kokonaisuutena ylittää YVA-lain hankeluettelossa toiminnalle asetetun rajan ja sillä YVA-lain liitteessä 2 lueteltujen päätöksenteon perustana olevien tekijöiden perusteella on todennäköisesti hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia, edellyttää hanke YVA-menettelyn soveltamista, vaikka hankkeen alkuvaihetta seuraavat laajennukset olisivatkin alittaneet soveltamiskynnyksen.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointi

Toiminnan laajentuessa myös siitä ympäristöön aiheutuvat vaikutukset lisääntyvät ja mahdollisesti laajentuvat. Suunniteltu laajennus tarkoittaisi jo nykyisin laaja-alaisen broilerituotannon lisäämistä 26 %:lla nykyisen ympäristöluvun mukaiseen sallittuun enimmäistuotantomäärään nähden. Kasvattamon viimeisimmän vuosiraportin mukaan tilalla on vuonna 2023 kasvatettu 248 670 broileria, jolloin todellinen muutos olisi vielä suurempi.

Laajennus olisi 88 % hankeluettelossa määriteltyyn kokorajaan nähden. Yhdessä olemassa olevan toiminnan kanssa laajennus ylittäisi hankeluettelon rajan 275 000 broilerilla, ja laajennuksen jälkeen toiminta olisi siten 4,2-kertainen hankeluettelon mukaiseen hankekokoon verrattuna. ELY-keskus toteaa hankeluettelon kokorajan olevan määritelty siten, että sen ylittävästä hankkeesta on katsottu todennäköisesti aina aiheutuvan, toimintaympäristöstä riippumatta, merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Broilerikasvattamon keskeiset vaikutukset liittyvät haju- ja ilmapäästöihin, lannanlevityksen ravinne- ja vesistöihin ja tilan liikenteeseen ja siitä aiheutuvaan meluun. Laajennuksen myötä turvekuivikkeen tarve, lantamäärä ja raatojen määrä olisi hankkeesta vastaavalta saatujen tietojen mukaan noin 1,3-kertainen nykyiseen verrattuna. Eläinmäärän lisäämisen myötä myös toiminnan ammoniakkipäästöt kasvavat. Jos kaikki toiminnasta muodostuva lanta levitetään pellolle, laskennallinen lannan levitysalan tarve olisi laajennuksen jälkeen 1 286 hehtaaria. Osa lannasta toimitetaan kuitenkin jatkojalostukseen, jolloin lannan ravinteita voidaan hyödyntää hankealuetta laajemmalla alueella, ja levitysalan tarve on laskennallista alaa hieman pienempi.

¹ Yhteisvaikutuksia ja hankkeen pilkkomista on arvioitu muun muassa Turun hallinto-oikeuden 22.2.2010 antamassa päätöksessä 10/0138/1 ja korkeimman hallinto-oikeuden 1.7.2016 antamassa vuosikirjapäätöksessä 2016:106. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä on viitattu myös aiheeseen liittyvään merkitykselliseen unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön ja Euroopan komission YVA-direktiivin tulkintaan liittyvään ohjeeseen.

7.6.2024

VARELY/1581/2024

	YVA-hankeluettelo	Hanke (laajennus)	Nykyinen toiminta	Tuleva toiminta
Eläinmäärä	85 000 kananpoikaa	75 000 broileria	285 000 broileria	360 000 broileria
Eläinyksiköt ²	2 550	2 250	8 550	10 800
Ammoniakkipäästöt ³ , tn/v	3,29	2,90	11,03	13,93
Lannan määrä ⁴ , m ³ /v	1 275	1 125	4 275	5 400
Lannan määrä ⁵ , tn/v	743	655	2 491	3 146
Lannan levitysalan tarve ⁶ , ha	304	268	1 018	1 286
Lannan ravinteet:⁷				
Lannan kokonaisfosfori, tn/v	4,6	4,1	15,4	19,4
Lannan liukoinen typpi, tn/v	3,4	3,0	11,5	14,6
Lannan kokonaistyppi, tn/v	11,1	9,8	37,2	47,0

Taulukko 2. Taulukossa on esitetty laskennallinen arvio laajennukselle, nykyiselle luvanmukaiselle toiminnalle ja tulevalle toiminnalle verrattuna YVA-lain hankeluetteloon.

Hankkeesta vastaavalta saatujen tietojen perusteella tilan kuljetukset lisääntyisivät noin 160 käynnillä vuodessa, mikä tarkoittaisi keskimäärin kolme kuljetuskäyntiä lisää viikossa.

ELY-keskus katsoo, että hankkeen ilmapäästöjen ja kuljetuslogistiikan hallinta ovat osa-alueita, joita on hyvä nyt suunnitteilla olevan laajennuksen myötä tarkastella tarkemmin YVA-menettelyssä.

Laajennus edellyttäisi uuden kasvattamorakennuksen rakentamista, jolloin myös tuotantoalueelle kohdistuisi fyysisiä muutoksia. Maiseman kannalta laajennus ei kuitenkaan muuta nykytilannetta merkittävästi, jos uusi kasvattamorakennus sijoitetaan hakemuksen mukaisesti jo olemassa olevien kasvattamorakennuksien yhteyteen. Hanke ei myöskään sijoitu maisemallisesti merkittävälle alueelle.

² Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 3 taulukon 1 mukaan broilerin eläinyksikkökerroin on 0,03 eläinpaikka kohti.

³ Ammoniakkipäästöt on laskettu broilerikasvattamon vuoden 2023 ammoniakkilaskurissa ilmoitettujen tietojen perusteella.

⁴ Eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) liitteen 1 taulukon 1 mukaan lantavaraston vähimmäistilavuus 12 kuukauden varastoimisaikaa varten broilerin kuivikelannalle on 0,015 m³/eläinpaikka/vuosi.

⁵ Lannan tilavuuspainon keskiarvo kanan kuivikelannalle on 582,6 kg/m³ (Eurofins, v.2011–2015).

⁶ Ilmoituksenvaraisista eläinsuojista annetun valtioneuvoston asetuksen (138/2019) liitteen 2 mukaan enimmäiseläinmäärä lannan levitykseen soveltuvaa hehtaaria kohden on 280.

⁷ Eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) liitteen 2 taulukon mukaan lannan taulukkoarvot broilerin kuivikelannalle ovat kokP 3,6 kg/m³, liukN 2,7 kg/m³ ja kokN 8,7 kg/m³.

7.6.2024

VARELY/1581/2024

ELY-keskus toteaa, että hankkeen toteutuksessa on otettava huomioon Satakuntaliiton lausunnossa todetusti Satakunnan maakuntakaavan vesien tilaa koskeva yleinen suunnittelumääräys.

Broilerikasvattamo sijaitsee Kokemäenjoen vesistöalueella, ja kasvattamon alueelta vedet laskevat pienempiä uomia pitkin Kokemäenjoen yläosan vesimuodostumaan. Kokemäenjoen yläosa kuuluu erittäin suurien kangasmaiden jokien pintavesityyppiin ja se on nimetty voimakkaasti muutetuksi vesimuodostumaksi johtuen patojen, allastuneisuuden ja säännöstelyn aiheuttamista hydro-morfologisista muutoksista.

Kokemäenjoen yläosan ekologinen tila on tyydyttävä vuoden 2019 luokittelun perusteella. Vesienhoidon tavoitteena on, että vesimuodostumien tila ei heikkene, ja niiden ekologinen tila on vähintään hyvä viimeistään vuonna 2027. Voimakkaasti muutettujen vesimuodostumien ekologinen tila arvioidaan suhteessa parhaaseen saavutettavissa olevaan tilaan.

ELY-keskus huomauttaa, että maatalous on tunnistettu vesien tilaa heikentäväksi merkittäväksi paineeksi Kokemäenjoen yläosan vesimuodostumassa. Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027 esitetään, että Kokemäenjoen alaosan-Loimijoen suunnittelualueella ihmistoiminnoista aiheutuvaa vesistöihin kohdistuvaa ravinnekuormitusta tulee vähentää fosforikuormituksen osalta 45 % ja typpekuormituksen osalta 39 % nykyisestä, jotta vesien hyvä tila on alueella mahdollista saavuttaa.

ELY-keskus toteaa, että suunnitellun mukaisen toiminnan merkittävimmät pintavesivaikutukset kohdistuvat lannan levityksestä aiheutuviin päästöihin. Esimerkiksi Huittisten kaupungin alueella 60–80 % peltomaista on sellaisia, joilla ei odoteta vuosittaisen fosforilannoituksen satovastetta, eli niillä ei ole fosforilannoitustarvetta. Kaupungin alueella peltojen fosforiluvun keskiarvo vuosina 2015–2019 on ollut noin 13,4 mg/l ja mediaani 9,7 mg/l.⁸ Luonnonvarakeskuksen tekemien tutkimusten mukaan savimailla kasvi hyötyy fosforilannoituksesta viljavuusluokissa huono (1) ja huononlainen (2), joissa P-luku on alle 6 mg/l. Korkeammissa viljavuusluokissa, kun maaperässä jo itsessään on enemmän fosforia, ei lisätty fosfori tuo enää vastaavaa sadonlisää.⁹

Tarveharkintapyynnön mukaan kasvattamalla on Biolan Oy:n kanssa toistaiseksi voimassa oleva vastaanottosopimus 1 500 m³:n vuosittaisesta lantamäärästä. Näin ollen laajennuksen toteutuessa vuosittaisesta arvioidusta lantamäärästä menisi peltolevitykseen vähintään 3 870 m³. ELY-keskus katsoo, että YVA-menettelyssä on tarve erityisesti tarkastella broilerikasvattamon vesistövaikutuksia. YVA-menettelyn yhteydessä tulee tarkemmin esittää muun muassa, missä lannanlevityspellot sijaitsevat sekä arvioida toimintakokonaisuuden vaikutukset vesistöön.

⁸ Fosforin kierrätyksen tarve ja potentiaali kasvintuotannossa, Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 10/2023, liitteen 5 taulukko 1.

⁹ Ks. esimerkiksi MTT Report 124, Ylivainio ym. 2014 ja *Yield response models to phosphorus application: a research synthesis of Finnish field trials to optimize fertilizer P use of cereals*, Valkama ym. 2011.

7.6.2024

VARELY/1581/2024

Toiminnan laajentaminen ja lannan levitys ei vesienhoidollisesta näkökulmasta saa lisätä vesien ravinnekuormitusta, eikä heikentää broilerikasvattamon ja sen lannan levitykseen käytettävien peltojen valuma-alueilla sijaitsevien vesistöjen ekologista tilaa. Kaikki lannanlevitykseen käytettävä peltopinta-ala tulee olla fosforia sisältävien lannoitevalmisteiden ja lannan käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (64/2023, "fosforiasetus") mukaisesti lannanlevitykseen sopivaa. YVA-menettelyn aikana tulee varmistaa, että fosforiasetuksen mukaista peltoalaa löytyy riittävästi tarpeeksi läheltä.

Hankkeesta vastaavan tulee varmistaa, että lannan levityksessä otetaan huomioon voimassa olevassa lainsäädännössä, kuten fosforiasetuksessa ja eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1250/2014, "nitraattiasetus") säädetyt edellytykset ja rajoitukset.

Hankkeesta vastaavan aikaisempien laajennushankkeiden osalta ELY-keskus on katsonut, ettei niihin ole tarve soveltaa YVA-menettelyä. Nyt kyseessä on kuitenkin jo kolmas laajennushanke kahdeksan vuoden sisällä, josta viimeisin samankokoinen laajennus on toteutettu alle kaksi vuotta sitten. ELY-keskus toteaa, että hankkeiden pilkkomisen tai yhteisvaikutusten huomiotta jättämisen ei tule johtaa YVA-menettelyn sivuuttamiseen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan toiminnassa mahdollisesti toteutettavilla lieventämistoimilla ei tässä tapauksessa ole sellaista vaikutusta, että ne muuttaisivat ratkaisua YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta.

Yhteenveto

ELY-keskus katsoo, että YVA-lain 3 §:ssä ja liitteessä 2 säädettyjen arviointiperusteiden perusteella suunnitellusta broilerituotannon laajennuksesta, ottaen erityisesti huomioon yhteisvaikutukset jo olemassa olevan kasvattamotoiminnan kanssa, todennäköisesti aiheutuu hankeluettelon mukaisten hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia, ja näin ollen hankkeeseen tulee soveltaa YVA-menettelyä.

Päätöksenteossa on otettu huomioon niin laajennuksen koko kuin sen yhteisvaikutukset hankkeesta vastaavan nykyisen kasvattamotoiminnan kanssa. Nyt kyseessä oleva laajennus on lähellä toiminnalle hankeluettelossa määriteltyä YVA-menettelyn soveltamisrajaa, ja hankekokonaisuus olisi laajennuksen toteutuessa hankeluetteloön nähden yli 4-kertainen. Hankkeen viimeisimpien, keskenään suurin piirtein samansuuruisten muutosten välillä on kulunut verrattain lyhyt aika. ELY-keskus toteaa, että broilerituotannon kumulatiivisten muutosten kokonaisuus voi aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Laajennuksen myötä jo nykyisin alueelle kohdistuvat vaikutukset voimistuisivat ja mahdollisesti laajentuisivat, eikä kasvattamotoiminnan vaikutuksia ole arvioitu YVA-menettelyssä kertaakaan aikaisemmin. Broileritoiminta on jatkuvaluonteista, ja sen ympäristövaikutukset ovat siten luonteeltaan pitkäkestoisia ja käytännössä pysyviä. Hankekokonaisuuden myötä voidaan, etenkin kun otetaan huomioon tuotannossa syntyvä lanta

7.6.2024

VARELY/1581/2024

sekä vastaanottavan vesistön tila ja alueen peltomaiden ominaisuudet ainakin vesistöjä kuormittavien ravinnepäästöjen määrän arvioida merkittäväksi. Ottaen huomioon vaikutusten suuruus ja luonne, YVA-menettelyssä on lisäksi syytä tarkastella liikenteestä aiheutuvia vaikutuksia ja toiminnan ilmapäästöjä.

Sovelletut säännökset

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3, 11, 12, 13 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017) 1 §.

Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaavalla on oikeus hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Tämä päätös lähetetään saantitodistuksella hankkeesta vastaavalle.

Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi, ja ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan Huittisten kaupungin verkkosivuilla.

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa osoitteessa <https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/hankkeiden-ymparistovaikutusten-arviointimenettely-yva/yva-paatokset/yva-paatokset-varsinais-suomi-ja-satakunta> "Eläintenpito" -luokan päätöksissä.

Päätös lähetetään sähköisesti tiedoksi lausunnonantajille.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Joy Arlander ja ratkaissut yksikönpäällikkö Anu Lillunen.

Liitteet

Liite 1 Hankealueen sijaintikartta
Liite 2 Valitusosoitus

Jakelu

Ari Mahlamäki Oy

Tiedoksi

Huittisten kaupunki
Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta
Satakuntaliitto

Liite 1. Hankealueen sijaintikartta

Liite 2. Valitusosoitus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla kirjallisesti **Turun hallinto-oikeuteen**.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista**. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä.

Jos tiedoksianto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksiantona, käy tiedoksianto aika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Jos tiedoksianto toimitetaan yleistiedoksiantona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä yleistiedoksiannon julkaisemisajankohdasta.

Sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta voidaan periä asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015):

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1122/2021) maksujen tarkistuksesta on tullut voimaan 1.1.2022. Asetuksen 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on tällä hetkellä 270 euroa.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**.

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2–4, 20100 Turku

Puhelin: 029 56 42400 (vaihde)

Puhelin: 029 56 42410 (asiakaspalvelu / kirjaamo)

Telefax: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: ma-pe 8.00–16.15

Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Liite

7.6.2024

VARELY/1581/2024

Tämä asiakirja VARELY/1581/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
VARELY/1581/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Arlander Joy 07.06.2024 14:12
Ratkaisija Lillunen Anu 07.06.2024 14:12